

ХРОНІКА КУЛЬТУРНОГО ЖИТТЯ ОДЕЩИНИ

**інформаційний огляд за матеріалами преси,
Інтернету та неопублікованими документами**

Випуск 3 (березень 2025 р.)

Загальні питання культури

25 березня, напередодні Всесвітнього дня театру, відбулися урочистості із вшанування талановитих та обдарованих людей, які присвятили своє життя розвитку українського театрального мистецтва. З професійним святом митців Одеси привітав міський голова: «Ми віддаємо належне не лише мистецтву, яке ви з любов'ю даруєте глядачам, а й вашій незламній силі, відданості державі та українській культурі. Ми підтримуємо ваші ініціативи, фестивалі та нові проєкти, адже саме театральна сцена є місцем, де оживають історії. Зараз ці історії набули нового сенсу, вони переплітаються з героїзмом наших військових та нашою стійкістю. Нехай ваші серця будуть сповнені силою та натхненням, а наш спільний дух залишатиметься незламним». Мер Одеси наголосив на важливій ролі діячів театру, які у важкі для країни часи тримають мистецький фронт, підтримують наших захисників і зміцнюють моральний дух одеситів. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/241066/>).

Бібліотечна справа

02 березня за ініціативою Державного агентства України з питань мистецтв та мистецької освіти у день народження видатного єврейського письменника, драматурга і просвітника Соломона (Шолома) Наумовича (Нохумовича) Рабиновича (1859-1916), відомого за псевдонімом Шолом-Алейхем, в Одеській національній науковій бібліотеці відбулася творча зустріч з літератором і публіцистом Леонідом Мойсейовичем Лейдерманом – лауреатом премії імені Шолом-Алейхема у 2025 році. У затишному старовинному інтер'єрі відділу рідкісних видань та рукописів привітати

власника престижної нагороди зібралися численні шанувальники його таланту, видавці, бібліотекарі, друзі та рідні. Леонід Лейдерман дарував і підписував своїм шанувальникам лауреатську збірку оповідань «Кохана виїде». До речі, це його перша книжка українською мовою. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22537/a-171404.html>).

06 березня Подільська Міська Центральна Бібліотека в ігровій формі провела захід «Так заповів Тарас...», присвячений вшануванню творчої спадщини Великого Кобзаря. Участь у ньому взяли учні 4 класу гімназії ім. Д. Конокеєнка (кл. керівник Чабан І. І.). Діти розгадували зашифровані цитати, працювали з хмарою слів, розшифровували прислів'я про Шевченка, показуючи свою кмітливість і знання. Гра «Вірші Кобзаря з LEGO» допомогла їм скласти рядки великого поета, поєднуючи творчість із грою. Надзвичайну атмосферу заходу створила жива музика – на скрипці для присутніх зіграв Євген Птуха. Його мелодія ще більше підкреслила глибину та велич поезії Шевченка. Захід пройшов цікаво та пізнавально. Діти не лише дізналися більше про Шевченка, а й відчули силу його слова, яка й сьогодні надихає українців боротися за правду, свободу та незалежність. (Докладно: <https://www.facebook.com/biblioteka.biblioteka.39/posts/pfbid08XBEN1RY6bNyf5wNPgESUCB7Qwm5tUKMw67z3MRKtEELnMv9vSzQTKa3zqkPEhvAl>).

07 березня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. С. Грушевського у рамках проєкту «Читаємо. Шануємо» відбулася творча зустріч з відомим поетом, перекладачем, лауреатом літературних премій імені К. Г. Паустовського, ім. П. Г. Тичини, «Золоте перо», «Культурна столиця-2019» Станіславом Стриженоком. Традиційно модерувала зустріч кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української літератури Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова Ірина Нечиталюк. Привітали поета кандидатка історичних наук, завідувачка науково-педагогічної бібліотеки Одеської академії неперервної освіти Людмила Саєнко, редактор газети «Прес-кур'єр», заслужений журналіст України Йосип Бурчо, депутат Одеської обласної ради Олексій Кобильніков, кандидатка філологічних наук Любов Ісаєнко, а також Володимир Павліченко, який від імені Одеської регіональної організації Національної спілки журналістів України вручив Станіславі Савовичу Почесну відзнаку загальнонаціонального конкурсу «Українська мова – мова єднання» (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/tags/kultura.html>).

13 березня в Одеській обласній бібліотеці для юнацтва підготували унікальний бібліографічний показник «Знайомимось, пишаймося: видатні українці» (Випуск 2) – видання, що відкриває перед вами сучасні імена в українській культурі. Що особливого у цьому виданні? 16 видатних постатей – художники, письменники, актори, музиканти, режисери, скульптори – ті, хто вже сьогодні творить українську культуру та прославляє нашу країну у світі! Нове бачення – ми свідомо зробили акцент на сучасних діячах, адже вони формують культуру України тут і зараз. Одесити у центрі уваги – бібліотека завжди підтримує місцевих творців, тож у показчику особливе

місце відведено діячам, пов'язаним з Одесою. Це не просто перелік імен – це захопливий путівник, який допоможе вам відкрити нові горизонти української культури. (Докладно: <https://www.facebook.com/ooubim/posts/pfbid0BqpiCH8suApykszdRg2h7mrnwjPZ4VrdV3rtiSnfUx8iVaUrRC8NDPwtuS1BREHAJ>).

14 березня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М.С. Грушевського вшанували пам'ять українських добровольців, захисників національного суверенітету й державної незалежності. Цьогоріч основною подією стала презентація друкованого варіанту довідника «Герої одеських вулиць», значна частина якого присвячена іменам військових. До заходу долучилася 11 бригада імені М. Грушевського НГУ, фахівці Українського інституту національної пам'яті, ГО «Ветеранс Хаб Одеса». Сердечна подяка Ірині Нечиталюк за постійну популяризацію творчості військових письменників і поетів, курсанту 201 взводу навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Національної поліції України Андрію Бондаренку, Одеському державному університету внутрішніх справ за поезію й громадянську позицію, всім присутнім. Слава українським Героям, світла пам'ять полеглим за Україну. (Докладно:

<https://www.facebook.com/VSCDLlibrary/posts/pfbid02hNnPT8tqnWCM6CQBKMCAT8FXBCDiHzANfuZjJtwNXMTTAAABiMZmgG7FCuCmReN8I>).

19 березня до 130-річчя від дня народження Максима Рильського в Маловасилівській сільській бібліотеці-філії (Любашівської публічної бібліотеки) представлено книжкову виставку «Під осінніми зорями», на якій представлені твори письменника та літературознавчі видання, в яких розповідається про Максима Рильського, як поета, людину та громадського діяча. Розкрито факти, що поезія Рильського вигадлива за формою та барвиста за змістом – більшість віршів присвячена пошуку краси в навколишньому, замилюванні природою та мистецтвом. Максим Рильський – поет-учений, поет-ерудит. Особливість поезії Рильського – тиха любов до природи й людини, всього живого й красивого. (Докладно: https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid04A8tyC4dDsJJOYJopzruNcFQ6JmmjpWXBzQTufUnyh84vny1cqwBiUUEPmjaP7JMI&id=100080244945616).

19 березня Подільська Міська Центральна Бібліотека відзначила ювілей людини, яка стала голосом епохи, совістю нації, берегинею українського слова. Ліні Василівні Костенко – 95! Вона не потребує гучних епітетів. Її ім'я – вже саме по собі символ. Її слово – гостре, мов лезо, ніжне, мов весняний цвіт, і вічне, як сама Україна. Її поезія – це не просто рими та строфи, це глибока філософія, пристрасна любов до України, заклик до честі та гідності. «Поезія – це завжди неповторність», – писала Ліна Костенко. І справді, її слово несе в собі незламний дух народу, жагу до свободи та правди. В її рядках – історія, біль і сила нашої землі. До ювілею видатної поетеси в бібліотеці організовано книжкову виставку «На одному подиху з

весною», на якій представлені її найвідоміші твори: «Маруся Чурай», «Берестечко», «Неповторність», «Записки українського самашедшого» та інші. Її «Маруся Чурай» повертає в минуле, нагадуючи про незламність української душі. «Річка Геракліта» змушує замислитися над плином часу, неминучими змінами та глибокою сутністю життя, а «Записки українського самашедшого» допомагають осмислити бурхливі події кінця XX – початку XXI століття, порушуючи теми свободи, війни, суспільства і особистої відповідальності. Кожна її книга – це відображення епохи, голос, що змушує думати, відчувати і ніколи не залишатися байдужим.

(Докладно:

<https://www.facebook.com/biblioteka.biblioteka.39/posts/pfbid02ehGUuJWfwvsAaMjr8rR5ru598qnYqQszy8tNMXnWHC48eyNPxADWskp9PJcdDRZ51>).

20 березня в Демидівській сільській бібліотеці-філії (Любашівської публічної бібліотеки) була проведена пізнавальна година «Митець великого таланту», яка присвячена Максиму Тадейовичу Рильському. На заході бібліотекар розповіла дітям про його перший вірш, який був опублікований в 1907 р., а першу збірку «На білих островах» написав, коли йому було 15 років. Максиму Рильському вдалося створити суто мистецькі твори, багато перекладів зі слов'янських та західноєвропейських літератур, наукові праці з мовознавства та літературознавства.

(Докладно:

https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=pfbid02AsFY55HTa8vokqhKy4SvXVgTONCDKc6SW7wveVv4c6ZUnoS4ywwAEXNsHXmzuDXl&id=100080244945616).

21 березня у Міжнародний день лялькаря в залі Дитячої бібліотеки № 21 (вул. Балтиморська (Посмітного), 33) відкрилася виставка ляльок «Слава Україні» – це частина оригінальних проєктів «Barbie: пані України» та «Barbie: мрійники та винахідники», що були створені спеціально до 30-річчя Незалежності України проєкту «Кукльтура». Але «Слава Україні» – динамічне явище, що постійно розвивається: з 2022 року ляльки, які у більшості випадків потребують серйозної реставрації, знаходять нове життя та починають шлях в просвітницьких виставках, які знайомлять дітей та дорослих з видатними українцями.

(Докладно:

<https://culturemeter.od.ua/uk/vystavka-lyalok-slava-ukrayiny-vidkrylasya-v-odeskiy-bibliotetsi-231388/>).

24 березня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. С. Грушевського на черговому занятті у Хабі цифрової освіти дізнавалися про основні правила кібербезпеки: захист персональних даних у соціальних мережах та месенджерах; створення надійного та захищеного пароля. Запам'ятали: не слід переходити за шкідливими або підозрілими посиланнями; необхідно довіряти інформації лише з офіційних перевірених джерел; не треба завантажувати файли від незнайомих осіб, а отриману в повідомленні інформацію слід перевіряти в інших джерелах та на офіційних сторінках державних органів; не надавати жодних особистих даних, якщо не впевнені у безпечності сайту. Під час занять переглянули освітній серіал

«Базові знання з кібергігієни», які допоможуть захистити особисті дані, уникнути кіберзагроз та забезпечити себе в цифровому світі. (Докладно: <https://www.facebook.com/odessa.ounb/posts/pfbid0QtYHeZhGa6fQ1dMEmZeWmiumyoqUtaAZq7tWuLwT93QdZSN4DwrPWYyBT1dznqjZl>).

25 березня в Одеській обласній бібліотеці для юнацтва стартували Бібліоканікули! Справжній аншлаг у залі – легенда українського YouTube, неймовірний популяризатор науки та автор серії книг «Фізика» Павло Віктор зібрав таку кількість зацікавлених, що яблуку ніде було впасти! Говорили про вибір професії, про те, як фізика допомагає розуміти світ і знаходити відповіді на найскладніші запитання. А ще – спостерігали захопливі експерименти, які довели: фізика – це не просто формули, а справжнє мистецтво! На завершення отримали автографи на книжках, які зовсім скоро з'являться у бібліотеці. (Докладно: <https://www.facebook.com/ooubim/posts/pfbid02E9VhH82rnvDFYKM8F8LgVAq3FNHXQzgyPsHz85uFmTEWKz14TXQ3YjEyAAMWrSey4l>).

27 березня в Одеській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. М. С. Грушевського відбулась зустріч з юристом, адвокатом Андрієм Гайсою. Кожен з нас є споживачем комунальних послуг і має право на їх якісне та своєчасне надання. Однак, на жаль, щоденно власники житла, споживачі послуг, стикаються з різними проблемами, пов'язаними з якістю наданих послуг, нарахуванням тарифів, договірними зобов'язаннями тощо. Як же захистити свої права в таких випадках? Фахівець роз'яснив наявні норми чинного житлового законодавства України, розглянув основні аспекти захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг, механізми захисту та порядок дій у разі порушення прав. Значну увагу було приділено питанням створення та функціонування об'єднання співвласників багатоквартирного будинку (ОСББ). Активність присутніх свідчила про актуальність та важливість обговорюваної теми.

(Докладно:

<https://www.facebook.com/odessa.ounb/posts/pfbid0b4vu6BnuLiBSEigUfv9FyRi3MVxA3fPvN1dyCYXmkAZ8TV8aVVKRaytRfMsusVdl>).

Візуальні мистецтва

03 березня в Одесі у Всеукраїнському центрі болгарської культури відкрилася виставка «Салон художньої фотографії 2025» провідних фотомайстрів Одеси. До участі долучився 31 автор, серед яких – відомі майстри фотографії, як-от Олена Мартинюк, Євген Ком, Олег Куцький та інші. У експозиції представлено 90 фоторобіт, виконаних у різних жанрах. Фотовиставка організована Одеською обласною організацією Національної спілки фотохудожників України. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odesi-vidkryvsya-salon-khudozhnoyi-fotografii-230680/>).

23 березня у Sveta Gallery (вул. Преображенська, 34) відбулось відкриття персональної виставки відомої української художниці Світлани

Міхалевич – «Зустріч». Ця подія присвячена до її 50-річчя та стала не лише зустріччю з мистецтвом, але й глибоким діалогом із собою та глядачем. Роботи Світлани – це запрошення до споглядання та роздумів, де кожен мазок і відтінок відкривають простір для особистих асоціацій та емоцій. На виставці представлені акварелі та живопис олією, створені в різні періоди її творчої кар'єри. Натхненні Одесою, морем, природою та подорожами, ці роботи переносять глядача у світ тонких емоцій та відтінків. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeska-khudozhnytsya-svitlana-mikhalevych-zapros Huye-na-vystavku-do-halereyi-v-pasazhi-231256/>).

25 березня в одеській галереї «#ARTODESSA» Літнього театру Миського саду відкрилася виставка живопису «Грецький салат». У проєкті взяли участь одеські художники, котрі спеціально до проведення Тижня грецької культури підготували серію тематичних робіт. Сюжети та мотиви, відображені у творах, засновані на давньому та міцному зв'язку греків з Одесою, що відображається в її історії та культурі. Імпульсом для натхнення послужили мальовничі місця міста, його чудова архітектура, наповнена міфічними образами, скульптурами та пам'ять про видатних греків, які прославили Одесу своїм талантом і мудрістю. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeski-khudozhnyky-stvoryly-kartyny-do-tyzhnya-hretskeyi-kultury-231490/>).

Креативні індустрії

01 березня для болгар, румун і молдован Одещини — одне з найулюбленіших свят і молоді, і старших, адже ним знаменується символічний початок нового господарського року, весни та відродження природи. У болгар свято називається Баба Марта, у румун і молдован — Мерцішор. До речі, у 2017 році було прийняте рішення про включення його до Репрезентативного списку нематеріальної спадщини людства ЮНЕСКО. Зазвичай у цей день дарують й отримують прикраси, виготовлені з червоних та білих ниток, які символізують весну і відродження природи. За повір'ям, саме подаровані молдовський і румунський мерцішорчик чи болгарська мартеничка приносять щастя й удачу, тому кожен намагається підготувати оберег для своїх рідних і близьких. Зробити ці обереги потрібно своїми руками. Тому до настання весни вчителі багатьох шкіл у місцях компактного проживання болгар, румун та молдован влаштовують майстер-класи для дітей і дорослих з їх виготовлення. Уже традиційно такі майстер-класи проводилися і в обласному Центрі болгарської культури у Болграді, Всеукраїнському центрі болгарської культури в Одесі, обласних центрах національних культур в Ізмаїлі та Рені. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22536/a-171389.html>).

З 22 до 28 березня в Одесі пройшов «Тиждень грецької культури», організований у межах миського проєкту «Мультикультурні тижні». Одеса – це мультикультурне місто, де тісно переплітаються культура та традиції

різних народів. «Тиждень грецької культури» – це ще одна можливість краще пізнати та оцінити внесок грецької діаспори в розвиток нашого міста. Парки, сквери, музеї, бібліотеки, театри та інші локації стали місцем проведення виставок, концертів, майстер-класів, лекцій та інших подій, присвячених грецькій культурі, традиціям та мистецтву. Мешканці та гості міста занурилися в багату спадщину грецької діаспори, яка вже понад 200 років є невіддільною частиною історії та сучасного життя Одеси. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/241000/>).

У лютому-березні в Одесі був проведений міський конкурс творчості серед вихованців закладів освіти Одеси «А я просто українка, україночка». Організатор – Департамент освіти та науки Одеської міської ради. У конкурсі взяли участь 35 конкурсанток від 31 закладу загальної середньої та позашкільної освіти комунальної власності територіальної громади міста. За результатами оцінювання журі визначені переможці конкурсу, які набрали найбільшу кількість балів. Переможниці конкурсу будуть нагороджені дипломами Департаменту освіти та науки Одеської міської ради та пам'ятними подарунками. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/240960/>).

Музеї. Пам'ятники. Охорона культурної спадщини

01 березня в Одеському музеї західного і східного мистецтва відбулося відкриття ювілейної виставки «Багатогранний Геннадій Гармидер». Геннадій Васильович Гармидер – український графік, живописець, книжковий ілюстратор, майстер екслібриса. Художник працював у техніці олійного живопису, офорту та інших графічних техніках. Улюблений жанр – міський пейзаж. Також він є автором натюрмортів, чудових портретів як своїх сучасників, так і романтичних вигаданих персонажів. Оформив та проілюстрував близько 200 книжок, створив понад 20 екслібрисів. Про творчість та життєвий шлях Геннадія Гармидера під час відкриття виставки розповіли художники, журналісти, письменники, мистецтвознавці. На виставці представлено понад 100 творів художника, створені впродовж 50 років творчої діяльності. Це, зокрема, офорти улюблених багатьма «одеських» серій: «Одеса початку XIX століття», «Одеса і французи», «Побут Одеси кінця XIX-початку XX століття», «Театр і місто». (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/240817/>).

05 березня в Одесі відбулася надважлива культурна подія – Одеський музей сучасного мистецтва нарешті відкрився в новій зручній локації на вулиці Європейській 31/33 у двоповерховій будівлі з підвалом. Нагадаємо, що з 2021 року музей закритися на вулиці Леонтовича і не мав постійного місця, яке було б зручне для відвідування. Спроби відкрити галерею музею на вулиці Грушевського виявилися не дуже вдалимими. Попри війну та постійні обстріли в людях залишається віра в культуру. На відкриття прийшло декілька сотень одеситів. Всі відвідувачі навіть не вмістилися у першу годину

роботи музею. Відчуття було як в київському метро у годину пік. На першому поверсі розташувалися гардероб та камера зберігання речей. В маленькому кафе можна відпочити та обговорити мистецтво зі стаканчиком чаю або вина. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/odeskyy-muzey-suchasnoho-mystetstva-zibrav-sotni-odesytiv-pid-chas-vidkryttya-v-noviy-lokatsiyi-230197/>).

06 березня в Музеї української книги Одеської бібліотеки Грушевського відкрито виставку «І буде Весна» Таку оптимістичну назву отримала виставка пастельного живопису. На виставці представлені весняні пейзажі та натюрморти 19 авторів Пастельної Гільдії України. Експозиція наповнила простір світлом і кольором – кожна робота передавала відчуття тепла, оновлення та надії. Це не просто майстерність пастелі, а історія, сповнена емоцій, любові до мистецтва та України. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-odeskiy-bibliotetsi-vidkrylasya-vystavka-vesnyanykh-peyzazhiv-ta-natymortiv-19-avtoriv-230261/>).

До 09 березня фотопроєкт «Війна має жіноче ім'я» працює в історико-краєзнавчому музеї (Гаванна, 4). Авторкою його стала офіцер Збройних Сил України, старший лейтенант Ірина Ільсова, психолог, якій належать численні ініціативи з підтримки військовослужбовців та їхніх сімей, служить у 208-й зенітній ракетній Херсонській бригаді. – Виставка не про війну, вона про жінку, яка її переживає, – підкреслила пані Ірина. – Про ту, що бореться, про ту, що вже ніколи не буде колишньою. Ця виставка – не просто світлина. Це історії. Це погляди тих, хто знає, що таке війна. Це очі, що бачили смерть, і серця, що попри все продовжують любити. Сьогодні ми дивимось в ці обличчя. І в кожному з них – незламність. Сьогодні ми говоримо про тих, хто не повернувся, і про тих, хто стоїть, щоб ми могли тут бути. Нехай ця виставка буде ще одним нагадуванням: ми не зламаємося. (Докладно: <https://vo.od.ua/rubrics/kultura/50982.php>).

12 березня в Музеї сучасного мистецтва Одеси відкрилася дебютна персональна виставка Анни Антонюк «Я є – хочеш ти цього чи ні». Експозиція присвячена жіночому тілу, його змінам упродовж життя та прийняттю його. Художниця порівняла людське тіло з плантаном, який нерідко називають «безсоромником». Це дерево отримало таке прізвисько через свою особливість – розростатися вище, скидати кору, оголюючи химерні візерунки на своєму стовбурі. Люди підрізають його, залишаючи рвані рани, а на корі – подряпини, вирізьблені імена, хрести. Ці сліди залишаються назавжди. Людське тіло переживає схожий досвід – воно постійно змінюється, трансформується, набуває нових форм. Його вкривають зморшки, рубці, синці, воно не залишається незайманим. Ми постійно оновлюємось – фізично, емоційно, психологічно. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-muzevi-suchasnoho-mystetstva-odesy-vidkrylasya-vystavka-pro-pryynyattya-svoho-tila-230658/>).

12 березня дві відомі одеські фотохудожниці – Олена Мартинюк та Катарина Блажівська відкрили фотопроєкт «DREAMTIME»: спільну фотовиставку своїх найкращих робіт в галереї Літнього театру Міського саду

Artodessa. Фотовиставка, за задумом авторів, постає як художня подія, що ототожнюється з приходом довгоочікуваної весни та несе в собі свіжий імпульс жіночої творчої енергії. Представлено чотири десятки робіт фантастичних сюжетів, створених за допомогою фотоапарата, світла та подальшої обробки у професійних програмах. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-halereyi-artodessa-vidkrylasya-fotovystavka-dvokh-fotokhudozhnyts-230650/>).

21 березня у музеї «Степова Україна» (відділ Одеського історико-краєзнавчого музею) відбулось відкриття виставки «Молитва за Україну». Вона знайомить відвідувачів з творчістю народної майстрині декоративно-прикладного мистецтва, талановитої художниці Світлани Нані. Мисткиню з Одеським історико-краєзнавчим музеєм пов'язує багаторічна плідна співпраця, яка стала вже традицією. Творчість Світлани багатогранна: живопис, графіка, флоромозаїка, макраме, декор з природного матеріалу, декоративного піску та каміння, які вражають оглядачів своєю ширістю, творчим сюжетом, професіоналізмом та талантом художниці, її високо патріотичним настроєм. Представлені на виставці «Молитва за Україну» роботи виконані в особливому виді станкового живопису – іконопис в різноманітних техніках (графіка, coffee-art, декор). (Докладно: https://museum-portal.com/ua/muzeyi/159_muzei--stepova-ukrayina-).

22 березня з нагоди 130-річчя з дня народження Леоніда Утьосова в його квартирі-музеї зібралися одесити та шанувальники його творчості. У невимушеній атмосфері згадували артиста, його жарти, пісні та одеський характер, який він ніс у собі все життя. Співали його найвідоміші композиції, сміялись, говорили про Одесу. Утьосова згадували з теплою, а його голос, що лунав з грамофона, повертав атмосферу старої Одеси. Леонід Осипович Утьосов народився 22 березня (за старим стилем - 10 березня) 1895 року в Одесі. Великий одесит, співак, актор, читець, диригент, керівник оркестру і конференсьє виконував пісні в різних жанрах - від джазу до міського романсу. (Докладно: <https://omr.gov.ua/ua/news/241040/>).

Театрально-концертне життя

06 березня відбувся ювілейний концерт-портрет професорки, лауреатки Шевченківської премії Кармели Семенівни Цепколенко, діяльність якої отримала міжнародне визнання як організаторки і голови фестивалю «Два дні і дві ночі Нової музики», що проводиться із 1993 року і примножує славу музичної України. Для свого музичного «портретування» Кармела Семенівна обрала два твори різного періоду: один – із перебудовних часів – фортепіанний Концерт-драму № 1 (1987), а другий – написаний у піджанровій класифікації «воєнної» симфонії, у даному разі — Симфонієту (2023).. За диригентським пультом оркестру Одеської філармонії під керівництвом заслуженого артиста України Хобарта Ерла – Олександр Перепелиця, син Кармели Семенівни. За фортепіано соло виконувала заслужена артистка України, доцентка ОНМА ім.

А. В. Нежданової Діана Гульцова. Її гра – віртуозна, ошатна, святкова – наповнювала мистецьким натхненням усю творчу акцію. (Докладно: <https://chornomorka.com/archive/22536/a-171390.html>).

06 березня в Одеському українському театрі ім. В. Василька показали прем'єру драми на одну дію «Вирій» – про жінок, які проживають війну. Кожна з них має за плечима складний життєвий шлях, і кожна рішуче вирушила у свою путь. Примхлива доля зводить їх на одній автобусній зупинці, де нечасто оголюють душу незнайомцям, але що ж робити, коли очікуваний транспорт ніяк не забере їх звідси? Вистава про наше сьогодення, про необхідність перемоги у війні та виживання української нації. Про болючі питання, які замовчуються нашим суспільством, але вони стосуються кожного. Суспільство не має забувати про війну та ігнорувати тих, хто втратив на війні близьких. Український народ має об'єднатися проти ворога – тільки разом ми зможемо перемогти. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/ukrayinskyy-teatr-pokazhe-premyeru-vyryiv-pro-zhinok-ta-viyynu-yaka-bye-pryamo-v-sertse-219923/>).

21 березня в Оперному театрі відбулась прем'єра «Наталки Полтавки». Хто не знає цей видатний твір, написаний понад 200 років тому Іваном Котляревським і так влучно і майстерно покладений на музику геніальним Миколою Лисенком. Тож, сюжет нагадувати не обов'язково, він усім відомий з дитинства. В майстерні театру готують масштабні квіткові декорації з гібіскусів та костюми для артистів. Квіти будуть як намальовані, так і у вигляді декорацій. Фахівці виробничих майстерень театру а ні на мить не припиняють напруженої творчої роботи. Адже усі декорації, прості та складні конструкції, сценічні задники та оформлення, меблі, костюми, – зрештою все, що створює чарівну атмосферу вистави, виготовляють власноруч майстри театру! Тут вирує злагоджена, віртуозна робота, тут панує натхнення: майструють, малюють, шиють, розфарбовують. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-maysternyakh-opernoho-teatru-hotuyut-masshtabni-dekoratsiyi-dlya-premyery-natalka-poltavka-230303/>).

21 березня в українському театрі ім. В. Василька відбувся показ вистави про війну з росією «Чуваки не святкують, або Ukrainian». Театрально-музична, динамічна та правдива вистава про те, як ми жили ДО. Сюжет вистави – це вервиця житейських історій українця зі славного міста Конотоп, який щиро ділиться своїми історіями про зростання, любов, дружбу і зраду коханої. «Це – вистава про війну, яка руйнує, калічить, вбиває, але віртуозно розказана ліричною мовою під гітару. Вона камерна і багатолюдна, серйозна і смішна, та й закінчується досить символічно». (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-ukrainskomu-teatri-premjera-vystavy-pro-vijnu-z-rosijeju-169920/>).

22 березня Одеський театр музичної комедії ім. М. Водяного показав мюзикл «Скрипаль на даху» на 2 дії. Цей один з найбільш відомих бродвейських мюзиклів, який поставили в Музкомедії вже вдруге. Дія розгортається у 1904 році, в єврейському селі Анатівка на території центральної України. Головний герой Тев'є, батько п'яти дочок, міркує про сенс життя і любить порозмовляти з Богом. Він є прихильником традицій, ретельно оберігає сімейне вогнище від негарздів, мріє про щастя і достатку. Тев'є впевнений, що варто вигідно видати дочок заміж, щоб ті влаштувалися в житті якнайкраще. За сюжетом твору сваха

Ента вже і наречених дочкам Тев'є підшукала. Але замість того, щоб взяти шлюб з багатим вдівцем Лайзером, старша дочка Цейтл виходить заміж за бідного кравця Мотла. Тев'є, розчулений почуттями донечки, благословляє молодих і вмовляє погодитися на їх шлюб дружину Голду. Що ж? «Гроші – вони круглі. Сьогодні там, а завтра вже тут, щоб бути живим здоровим. А головне – це надія!» – філософствує Тев'є. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/muzkomeidiya-pokazhe-brodveyskyy-myuzykl-skrypal-na-dakhu-203585/>).

26 березня в Одеському театрі музкомедії ім. М. Водяного відбулась вистава-присвята Михайлу Водяному «Бал на честь короля». Це був унікальний театральний вечір, що відродив на сцені найяскравіші образи Майстра Михайла Водяного. Серед найвідоміших образів Михайла Григоровича: Попандопуло («Весілля в Малинівці»); Мішка Япончик («На світанку»); Агаб («Серце мое тут»); Яшка Буксир («Біла акація»); Тев'є («Скрипаль на даху»); Гусятников («Пізня серенада») та інші. Михайло Водяний – це епоха в театральній історії Одеси. 40 років артист служив сцені, вдихнув життя в десятки персонажів, серед яких були ролі, які зробили його театрално легендою. Одеський театр музичної комедії став для Михайла Водяного рідною домівкою, з яким він віддавав всі свої таланти, знання, сили... (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-muzkomeidiyi-vidbudetsya-bal-na-chest-korolya-vystava-prysvyata-mykhaylo-vodyanomu-231512/>).

27 березня в Одеському театрі музкомедії ім. М. Водяного відбувся «Вечір у Буенос-Айресе» – концерт на два відділення з музикою аргентинських композиторів Мартіна Палмері та Астора П'яццоллі. Це – своєрідний бенефіс хору та балету театру. У першому відділенні почули «Месу з Буенос-Айреса» – католицьку месу для солістки, хору, бандонеону та оркестру в стилі танго нуево, яка написана аргентинським композитором Мартіном Палмері в 1996 році. Світова прем'єра відбулась 17 серпня 1996 року, потім виконувалась на різних сценах миру й ось зараз – на нашій сцені. У месі традиційне шостичастинне католицьке богослужіння латинською мовою поєднується зі стилістичними особливостями танго. Сама ж мелодія, гармонія та ритмічні структури відповідають особливостям музичної культури Південної Америки. Незвичайністю твору є використання бандонеона – різновиду гармоніки. Партія бандонеона виступала то як головна мелодійна лінія, то як ритмічна основа, що дозволяє зберегти «душу танго». (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-teatri-muzkomeidiyi-premyera-kontsertu-vechir-u-buenos-ayresi-225494/>).

27 березня Одеський академічний український музично-драматичний театр імені Василя Василька запросив подивитися найулюбленіший твір багатьох поколінь – виставу для всієї родини «Різдвяну історію Скруджа»! Саме під час різдвяних свят трапляються найбільші дива. І кожен отримує шанс стати найкращою версією себе. Та декому для перевтілення знадобиться дух свого померлого компаньйона і аж три духи Різдва. На глядачів чекала осучаснена версія за мотивами давно відомого сюжету Чарльза Дікенса зі щасливою розв'язкою, що просякнута магією, авторською музикою і найпопулярнішою у світі різдвяною піснею – гімном дзвіночків! (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/mahichnu-rizdvyanu-istoriyu-skrudzha-dikensa-pokazhut-v-ukrayinskomu-teatri-230436/>).

28 березня Одеський академічний український музично-драматичний театр ім. В. Василька відновив виставу «Одруження» за твором Миколая Гоголя від вже відомого на всю країну режисера Івана Уривського. Звісно, одруження для кожної людини – неповторна подія. Але в усі часи весільний сюжет вибудовувався майже однаково. Микола Гоголь написав на тему одруження комедію, в якій трапляється чимало дивовижних, навіть чудернацьких, подій. Агафія Тихонівна палко мріє про весілля, про судженого: щоб був він найгарніший, найрозумніший і... – можна продовжувати й продовжувати – най-най-най... От і з'являються в її уяві наречені. Один за одним. Кожен – у сорочці, що вона задалегідь для весілля приготувала, з такими неймовірно гарними словами освідчення в коханні. Кого ж з них їй обрати? Хто з них найкращий? А, можливо, сваха Фекла ще не всіх їй показала?! А що як вибереш якогось диявола в женихівській подобі... Ото біда буде! (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/ukrayinsky-teatr-vidnovlyuye-vystavu-uryvskoho-odruzhennya-za-tvorom-hoholya-230763/>).

28 березня Одеський оперний театр запросив на оперу-казку «Смарагдове місто» для всієї родини. Прозвучала музика композиторів XVI-XXI століття. Це відома американська казка про дівчину Еллі та її песика Тото, яких буревієм закинуло до Чарівної країни. Дорогою з жовтої цегли вони відправляються до Смарагдового міста, щоб попросити Великого чарівника Гудвіна допомогти повернутися додому. Юні глядачі разом з батьками вирушать на пошуки Великого Гудвіна, Чарівника Смарагдового міста, щоб разом повернути Еллі та її песика Тотошку додому і врятувати балакучих звірів та живунів від чарів злої чаклунки Бастінди. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/v-opernomu-teatri-pokazhut-muzychna-kazku-dlya-vsivoyi-rodyny-smaragdove-misto-231625/>).

29 березня в Театрі №7 відбулось закриття сезону вистави «Непогані люди» – філософської драми з елементами чорної комедії за п'єсою Кормака Мак Карті, володаря Пулітцерівської премії та автора культових романів «Старим тут не місце» і «Червоний Меридіан». Успішно балансує між гострою сатирою та витонченою інтелектуальною дискусією, ця вистава сміливо говорить на екзистенційні теми. Про життя та смерть, існування Бога і слабкість культури у світі війни. Це тісна, місцями вкрай тиха постановка, що місцями зривається на крик відчаю та нестримний сміх. (Докладно: <https://culturemeter.od.ua/uk/u-odeskomu-teatri-7-pokazhut-nepohani-lyudy-intelektualnu-duel-mizh-viroyu-ta-ateyizmom-231524/>).

Хроніка культурного життя Одещини [Текст] : інформ. огляд за матеріалами преси, Інтернету та неопублік. док. / Одес. обл. універ. наук. б-ка ім. М. Грушевського, Від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. та комп'ют. набір О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2025. –

Вип. 3 (березень 2025). – 2025. – 12 с. ; 15x21. – 10 прим.: б. ц.

© ООУНБ. Зам. № 16 від 05.04.2025 р. Тираж 10 прим.